

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2019/38

Karar Sayısı : 2022/148

Karar Tarihi : 30/11/2022

R.G.Tarih-Sayı : 14/6/2023-32221

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Özgür ÖZEL, Engin ÖZKOÇ ile birlikte 137 milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU: 4/2/2019 tarihli ve (30) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin;

A. 3. maddesiyle 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (4) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 178. maddesinin değiştirilen (6) numaralı fıkrasının,

B. 13. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 451. maddesine eklenen (2) numaralı fıkranın,

C. 18. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "...*merkez ve taşra*..." ibaresinin "...*merkez, taşra ve yurtdışı*..." şeklinde değiştirilmesinde bulunan "...*ve yurtdışı*..." ibaresinin,

Ç. 19. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 483. maddesinin değiştirilen (1) numaralı fıkrasında yer alan "...*ve yurtdışı*..." ibaresinin,

D. 21. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin başlığıyla birlikte değiştirilen 485. maddesinin,

E. 23. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 488. maddesinin (3) numaralı fıkrasına "*Tapu müdürlükleri ...*" ibaresinden sonra gelmek üzere eklenen "...*ve yurtdışı teşkilatı*..." ibaresinin,

F. 27. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 561. maddesine eklenen (4) numaralı fıkranın ikinci cümlesinin,

G. 28. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 586. maddesine eklenen (4) numaralı fıkranın,

Ğ. 31. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 644. maddesinin (2) numaralı fıkrasının değiştirilen (b) bendinde yer alan "...*ve diğer mevzuatta*..." ibaresinin,

H. 34. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne eklenen 649/A maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinin,

I. 39. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 759. maddesinin (1) numaralı fıkrasına eklenen cümlelerin,

İ. Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasının,

Anayasa'nın 2., 6., 8., 104., 106., 123. ve 128. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talebidir.

I. İPTALİ İSTENEN CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ KURALLARI

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin (CBK) iptali talep edilen kuralların da yer aldığı;

A. 3. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 178. maddesinin değiştirilen (6) numaralı fıkrası şöyledir:

“(6) (Değişik: RG-5/2/2019-30677-CK-30/3) Yönetim Kurulu başkan ve üyelerine 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 29 uncu maddesine göre ayda üçten fazla olmamak üzere her bir toplantı için (9000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir.”

B. 13. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 451. maddesine eklenen (2) numaralı fıkra şöyledir:

“(2) (Ek:RG-5/2/2019-30677-CK-30/13) Yönetim Kurulunun teşkiline ilişkin usul ve esaslar Gençlik ve Spor Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

C. 18. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 481. maddesinin ibare değiştirilen (3) numaralı fıkrası şöyledir:

“(3) Genel Müdür, merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir ...”

Ç. 19. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 483. maddesinin değiştirilen (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“(1)(Değişik: RG-5/2/2019-30677-CK-30/19) Genel Müdürlük; merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluşur...”

D. 21. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın başlığıyla birlikte değiştirilen 485. maddesi şöyledir:

“Yurtdışı teşkilatı

MADDE 485- (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-5/2/2019-30677-CK-30/21)

(1) Genel Müdürlük, yurtdışında bulunan Türk vatandaşları ile yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerin ülkemizde bulunan taşınmazlara ilişkin tapu ve kadastro işlemlerini buldukları ülkeden yapabilmelerini sağlamak amacıyla gerekli gördüğü ülkelerde yurtdışı teşkilatı kurmaya yetkilidir.

(2) Tapu sicili ve kadastro işlemlerinin yurtdışında yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

E. 23. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 488. maddesinin ibare eklenen (3) numaralı fıkrası şöyledir:

“(3) Tapu müdürlükleri ve yurtdışı teşkilatı, hak sahibinin talebi üzerine, kendi yetki alanı dışında bulunan taşınmazlarla ilgili tapu işlemlerini, taşınmazın bulunduğu tapu müdürlüğünden yetki almak ve kanunen bir engel olmadığını tespit etmek suretiyle yapmaya yetkilidir. Bu fıkraya göre yapılacak tapu işlemlerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

F. 27. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 561. maddesine eklenen (4) numaralı fıkra şöyledir:

“(4) (Ek:RG-5/2/2019-30677-CK-30/27) Enstitünün özel bilgi ve uzmanlık gerektiren uygunluk değerlendirme faaliyetlerinde görev yapmak üzere heyetler oluşturulabilir. Bu heyetlerde Enstitü dışından görevlendirilenlerden uhdesinde kamu görevi bulunanlara, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 29 uncu maddesine göre, ayda dört defadan fazla olmamak üzere, her bir toplantı günü için (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir.”

G. 28. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 586. maddesine eklenen (4) numaralı fıkra şöyledir:

“(4) (Ek: RG-5/2/2019-30677-CK-30/28) Yönetim Kurulu üyelerine 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 29 uncu maddesine göre ayda ikiden fazla olmamak üzere her bir toplantı için (9000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir.”

Ğ. 31. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 644. maddesinin (2) numaralı fıkrasının değiştirilen (b) bendi şöyledir:

“(b) Kurumun bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde ve diğer mevzuatta belirlenen faaliyetlerine ilişkin kararnameleri ve diğer düzenleyici işlemler ile ilgili kararlar almak,”

H. 34. maddesiyle (4) numaralı CBK'ya eklenen 649/A maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

“(2) Kurumda 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 24 üncü maddesine göre Atom Enerjisi Denetçisi ve Atom Enerjisi Denetçisi Yardımcısı istihdam edilebilir. Bunlar mali ve sosyal hak ve yardımlar ile diğer özlük hakları bakımından 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 30 uncu maddesi uyarınca bağımsız genel müdürlük müfettiş ve müfettiş yardımcılarına denktir.”

I. 39. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 759. maddesinin cümle eklenen (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“(1) Enstitüde hizmetler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi personel eliyle yürütülür. Enstitüde 657 sayılı Kanununun ek 41 inci maddesine göre Nadir Toprak Elementleri Uzmanı ve Nadir Toprak Elementleri Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir. Nadir Toprak Elementleri Uzmanı ve Nadir Toprak Elementleri Uzmanı Yardımcısı 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 30 uncu maddesi uyarınca Adalet Uzmanı ve Adalet Uzmanı Yardımcısına denktir.”

İ. Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumunda “Sağlık Başdenetçisi”, “Sağlık Denetçisi” ve “Sağlık Denetçi Yardımcısı” kadrolarında bulunanlar, kadro dereceleriyle durumlarına uygun “Başmüfettiş”, “Müfettiş” ve “Müfettiş Yardımcısı” kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bunların “Sağlık Başdenetçisi”, “Sağlık Denetçisi” ve “Sağlık Denetçi Yardımcısı” kadrolarında geçirdikleri süreler, “Başmüfettiş”, “Müfettiş” ve “Müfettiş Yardımcısı” kadrolarında geçmiş sayılır.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Engin YILDIRIM, Hasan Tahsin GÖKCAN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Kadir ÖZKAYA, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ ve Yıldız SEFERİNOĞLU'nun katılımlarıyla 15/5/2019 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

2. Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör Cengiz ERTEN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu CBK kuralları, dayanan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Anayasal Çerçevesi ve Yargısal Denetimi

3. Anayasa Mahkemesi CBK'ların anayasal çerçevesini ve yargısal denetimine ilişkin ilkeleri daha önceki kararlarında belirlemiştir. Buna göre CBK'ların yargısal denetiminde öncelikle Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının birinci ila dördüncü cümlelerinde belirtilen konu bakımından yetki kurallarına uygunluğunun ele alınması gerekmekte olup bu kapsamda düzenlemenin; yürütme yetkisine ilişkin olması, Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle Dördüncü Bölümü'nde yer alan siyasi haklar ve ödevlerle ilgili olmaması, Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen ya da kanunda açıkça düzenlenen konulara ilişkin olmaması gerekir. Anılan fıkra yönünden herhangi bir aykırılık tespit edilmemesi durumunda ise bu defa CBK'ların içerik yönünden Anayasa'ya uygunluk denetimi yapılmalıdır (AYM, E.2019/78, K.2020/6, 23/01/2020, §§ 3-13; E.2019/31, K.2020/5, 23/01/2020, §§ 3-13; E.2018/119, K.2020/25, 11/06/2020, §§ 3-13; E.2018/155, K.2020/27, 11/06/2020, §§ 3-13).

B. CBK'nın 3. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın 178. Maddesinin Değiştirilen (6) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

4. Dava dilekçesinde özetle; Anayasa'nın 128. maddesinde memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceğinin hüküm altına alındığı, bu kapsamda Helal Akreditasyon Kurumunun (HAK) yönetim kurulu üyelerinin mali haklarına ilişkin konuların CBK ile düzenlenmesinin mümkün olmadığı belirtilerek kuralın Anayasanın 8., 104. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

5. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 8. ve 128. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

6. Dava konusu kuralla HAK Yönetim Kurulu başkan ve üyelerine 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin (KHK) ek 29. maddesine göre ayda üçten fazla olmamak üzere her bir toplantı için (9000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda huzur hakkı ödenmesi öngörülmüştür.

7. Anayasa Mahkemesi kamu kurum ve kuruluşlarında 375 sayılı KHK'nın ek 29. maddesi kapsamında huzur hakkı ödenmesine ilişkin düzenlemelerin CBK'larla yapılmasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya uygun olup olmadığı hususunu daha önce değerlendirmiştir. Bu kapsamda söz konusu ödemelerin ekonomik değer ifade ettiğinden Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan 35. maddesinde güvenceye bağlanan mülkiyet hakkıyla ilgili olduğuna, dolayısıyla buna yönelik düzenlemelerin Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesi uyarınca CBK ile düzenlenemeyecek yasak alanda kaldığına hükmetmiştir (AYM, E.2018/123, K.2022/138, 9/11/2022, §§161-166).

8. HAK Yönetim Kurulu başkan ve üyelerine yapılacak huzur hakkı ödemelerine ilişkin düzenleme öngören dava konusu kural yönünden, belirtilen karardan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

9. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden kuralın ayrıca konu bakımından yetki yönünden aynı fıkranın birinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

Kural konu bakımından yetki yönünden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden içerik yönünden incelenmemiştir.

C. CBK'nın 13. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın 451. Maddesine Eklenen (2) Numaralı Fıkranın İncelenmesi

1. Anlam ve Kapsam

10. Spor Toto Teşkilat Başkanlığının (Başkanlık) kurulmasına, teşkilatı ile görev ve yetkilerine ilişkin hususlar (4) numaralı CBK'nın 448. ila 468. maddelerinde düzenlenmiştir. Bu kapsamda anılan CBK'nın 448. maddesinde Başkanlığın Gençlik ve Spor Bakanlığına (Bakanlık) bağlı ve tüzel kişiliğe sahip olduğu belirtilmiştir. Söz konusu maddede Başkanlığın haiz olduğu tüzel kişiliğin kamu tüzel kişiliği olduğuna dair açık bir hükme yer verilmemiş ise de anılan CBK'nın adı geçen Başkanlığın kuruluşu, teşkilatı, görev ve yetkileri ile personel yapısına ilişkin hükümleri birlikte değerlendirildiğinde bunun kamu tüzel kişiliği olduğu anlaşılmaktadır.

11. CBK'nın 451. maddesinin (1) numaralı fıkrasında Başkanlık yönetim kurulunun görev ve yetkileri düzenlenmiş, dava konusu (2) numaralı fıkrasında ise yönetim kurulunun teşkiline ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirleneceği öngörülmüştür.

2. İptal Talebinin Gerekçesi

12. Dava dilekçesinde özetle; dava konusu kuralla Başkanlığın yönetim kurulunun teşkiline ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliğe bırakılmasının idarenin yasama yetkisi ile donatılması anlamına geldiği, bu durumun hukuk güvenliği ilkesini açık bir biçimde zedeleyeceği, yürütme organının Anayasa'da öngörülmüş durumlar dışında kanunların düzenlemediği bir alanda kendiliğinden kural koyamayacağı, idareye genel ve sınırları belirsiz bir düzenleme yetkisi verildiği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

3. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

Esas Sayısı : 2019/38

Karar Sayısı : 2022/148

13. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 104. maddesi yönünden incelenmiştir.

14. Kuralla Başkanlık yönetim kurulunun teşkili düzenlenmekte olup anılan hususun yürütme yetkisine ilişkin konulardan olduğu açıktır.

15. Kural Anayasa'nın CBK ile düzenlenmesi yasaklanan İkinci Kısım'ın Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle Dördüncü Bölümü'nde yer alan siyasi haklar ve ödevler ile ilgili herhangi bir düzenleme içermemektedir.

16. Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesi uyarınca CBK'lar bakımından aranan bir diğer husus, CBK kuralının Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken konulara ilişkin olmaması gereğidir. Anayasa koyucunun bir konunun kanunla düzenlenmesini özel olarak öngörmesi bu alanın münhasıran kanunla düzenlenmesini istediği anlamına gelir. Bu kapsamda Anayasa bir konunun kanunla düzenleneceğini öngörmüşse bu konuda CBK çıkarılamaz. Bununla birlikte Anayasa'da CBK'larla düzenleneceği özel olarak öngörülen konulara ilişkin Anayasa hükümlerinin açıkça izin verdiği hususlarda CBK'larla düzenleme yapılması mümkündür (AYM, E.2018/127, K.2021/18, 18/3/2021, § 40).

17. Anayasa'nın 123. maddesinin birinci fıkrasında "*İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir*" denilmiştir. Anayasa'nın anılan maddesinde düzenlenen idarenin kanuniliği ilkesi, idarenin ve organlarının kanunla düzenlenmesini gerekli kılar. Ancak Anayasa'nın 123. maddesinin üçüncü fıkrasında kamu tüzel kişiliğinin kanunla veya CBK ile kurulacağı hükme bağlanmış, dolayısıyla kamu tüzel kişiliğinin CBK ile de kurulmasına açıkça izin verilmiştir. Diğer yandan Anayasa Mahkemesinin 12/6/2020 tarihli ve E.2019/105, K.2020/30 sayılı kararında da belirtildiği üzere anılan fıkrada yer alan "*...kurulur.*" ibaresinin CBK ile kurulan bir kamu tüzel kişiliğinin CBK ile düzenlenmesini de içerdiği anlaşılmaktadır. Zira Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasındaki koşullara bağlı olmak kaydıyla kamu tüzel kişiliğinin görevleri, yetkileri ve yapısı gibi unsurların CBK'yla düzenlenemeyeceğinin kabulü, kamu tüzel kişiliğinin CBK'yla kurulmasını mümkün kılan anayasal hükmü işlevsiz, dolayısıyla anlamsız kılacaktır (anılan kararda bkz. § 45).

18. Bu itibarla bir kamu tüzel kişiliğinin kurulması ve düzenlenmesi Anayasa'nın CBK ile düzenlenmesini ayrıca ve özel olarak öngördüğü konulardan olduğundan kamu tüzel kişisi niteliğindeki Başkanlığın yönetim kurulunun teşkiline ilişkin konunun düzenlenmesinin kanunla yapılmamasının Anayasa'ya aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

19. Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının dördüncü cümlesinde "*Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz*" denilmiştir. Buna göre CBK'ların anılan Anayasa hükmü yönünden denetimi yapılırken CBK ile düzenlenen alanda hüküm ifade eden, bu bağlamda karşılaştırmaya esas olabilecek, daha önce kabul edilmiş bir kanun hükmünün bulunup bulunmadığının tespit edilmesi gerekir.

20. Bu çerçevede kuralla aynı alanda hüküm ifade eden karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme tespit edilememiştir. Bu itibarla kuralın kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

21. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

M. Emin KUZ bu görüşe katılmamıştır.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

22. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 123. maddesi yönünden incelenmiştir.

23. Anayasa'nın 123. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanı idarenin teşkilatlanması konusunda Anayasa'nın temel ilkelerine ve bu alanla ilgili öngördüğü kurallarına bağlı kalmak koşuluyla CBK ile kurulan bir kamu tüzel kişinin teşkilat yapısının ne şekilde olacağını belirleme hususunda takdir yetkisine sahiptir. Anayasa'nın anılan maddesi hükmü uyarınca CBK'ya bırakılan bu asli yetkinin başka bir idari organ tarafından kullanılması mümkün değildir. Bununla birlikte yürütme organının CBK çıkarmaya yetkili olduğu konuya ilişkin her türlü ayrıntıyı CBK ile düzenlemesi ve bu düzenlemelerin gereğini bizzat yerine getirmesi gerekli olmayıp CBK ile konuya ilişkin temel kuralları belirledikten ve genel çerçeveyi çizdikten sonra bu çerçevenin içinde kalan hususları, düzenleyici nitelikteki diğer işlemlerle belirleme yetkisini ilgili idareye bırakması mümkündür (benzer yönde değerlendirme için bkz. AYM, E.2019/105, K.2020/30, 12/6/2020, § 36; E.2018/124, K.2020/56, 15/10/2020, § 25).

24. Dava konusu kuralda Başkanlığın yönetim kurulunun teşkiline ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenmesi öngörülmekle birlikte yönetim kurulunun teşkiline ilişkin genel çerçeve ve temel kurallar CBK ile belirlenmeksizin Bakanlığa sınırları belirsiz bir düzenleme yetkisinin verildiği görülmektedir.

25. Bu itibarla kural Anayasa'nın söz konusu alanda yürütme organına tanıdığı CBK'yla asli düzenleme yetkisinin idareye devredilmesi sonucunu doğurmaktadır.

26. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 123. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kuralın Anayasa'nın 2. maddesine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de bu bağlamda belirtilen hususların Anayasa'nın 123. maddesi yönünden yapılan değerlendirmeler kapsamında ele alınmış olması nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

Ç. CBK'nın 18. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın 481. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasında Yer Alan "...merkez ve taşra..." İbaresinin "...merkez, taşra ve yurtdışı..." Şeklinde Değiştirilmesinde Bulunan "...ve yurtdışı..." İbaresinin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekeşi

27. Dava dilekçesinde özetle; Anayasa'nın 123. maddesinin birinci fıkrasında idarenin kuruluş ve görevleriyle bir bütün olduğunun ve kanunla düzenleneceğinin genel ilke olarak belirlendiği, bu ilkenin iki istisnasının bulunduğu, bunlardan ilkinin Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasında yer verilen ve bakanlıkların kurulmasının, kaldırılmasının, görev ve yetkilerinin, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulmasının CBK ile düzenlenmesini öngören hüküm, diğerinin ise Anayasa'nın 123. maddesinin üçüncü fıkrasında yer verilen hüküm olduğu, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yurt dışı teşkilatının CBK ile dahi kurulması mümkün değilken dava konusu kuralla genel müdürün yetkilerinin yurt dışı teşkilatını da kapsayacak şekilde genişletilmesinin Anayasa'nın 106. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

28. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 106. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden ve 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi gözetilerek kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrası yönünden incelenmiştir.

29. (4) numaralı CBK'nın Otuzdördüncü Bölümü'nde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları ile teşkilatlanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. CBK'nın 478. maddesinde anılan Genel Müdürlüğün Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bağlı kuruluşu olduğu ifade edilmiştir.

30. CBK'nın 481. maddesinin dava konusu kuralın da yer aldığı (3) numaralı fıkrasında Tapu ve Kadastro Genel Müdürünün merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkili olduğu belirtilmiştir. Dava konusu kural anılan fıkarda yer alan "...ve yurtdışı..." ibaresidir.

31. Belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan kamu kurum ve kuruluşlarının personelinin görev ve yetkilerinin belirlenmesine ilişkin düzenlemeler, kurumun teşkilat yapısıyla ve o hizmet alanında yerine getirmesi gereken görevler ve bu amaçla kullanabileceği yetkilerle ilgili olup dolayısıyla idarenin teşkilat yapısı ile görev ve yetkilerinin belirlenmesinin bir parçasını oluşturmaktadır (AYM, E.2018/123, K.2022/138, 9/11/2022, § 21).

32. Personelin görev ve yetkilerinin kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapısı ile görev ve yetkilerine ilişkin olduğu ve kuralla Tapu ve Kadastro Genel Müdürünün görev ve yetkilerine ilişkin düzenleme öngörüldüğü gözetildiğinde kuralın *yürütme yetkisine ilişkin konulardan* olduğu anlaşılmaktadır.

33. Kural, Anayasa'nın CBK ile düzenlenmesi yasaklanan İkinci Kısım'ın Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle Dördüncü Bölümü'nde yer alan siyasi haklar ve ödevler ile ilgili herhangi bir düzenleme de içermemektedir.

34. Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasında "*Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir*" denilmiş olup bu kapsamda gerek bakanlıkların gerekse onlara bağlı kuruluşların kurulması, kaldırılması, görev ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrası uyarınca CBK ile düzenlenebileceği özel olarak belirtilen konulardandır (aynı yöndeki değerlendirme için bkz. AYM, E.2018/123, K.2022/138, 9/11/2022, § 39).

35. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı olarak kurulmuş olup Bakanlığın teşkilat yapısı içinde yer almaktadır. Bu çerçevede, kuralın Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasında CBK ile düzenlenmesi öngörülen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının teşkilat yapısı ile görev ve yetkilerine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Zira yukarıda da belirtildiği üzere kamu kurum ve kuruluşlarının dolayısıyla personelin görev ve yetkileri ile teşkilat arasında yakın bir ilişki olup görev ve yetkiler belirlenmeden bir kurum ve kuruluşun teşkilatlanmasından söz edilmesi zordur. Bu itibarla bakanlığa bağlı bir kuruluşun genel müdürünün görev ve yetkilerine ilişkin düzenleme öngören kuralın Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasıyla bağlantılı olarak 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı bir yönü de bulunmamaktadır (benzer yöndeki karar için bkz. AYM, E.2018/123, K.2022/138, 9/11/2022, § 27).

36. Kuralla aynı alanda hüküm ifade eden karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme tespit edilememiştir. Bu itibarla kuralın kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

37. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Selahaddin MENTEŞ ile Kenan YAŞAR bu görüşe katılmamışlardır.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

38. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden de incelenmiştir.

39. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuki güvenliği sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuk kurallarıyla kendini bağlı sayan ve yargı denetimine açık olan devlettir.

40. Hukuk devletinin temel unsurlarından biri *belirlilik* ilkesidir. Anayasa Mahkemesinin yerleşik kararlarına göre anılan ilke, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olmasını gerektirmektedir.

41. Anılan ilkenin yürütmenin asli düzenleyici işlemi niteliğinde olan CBK'lar bakımından da geçerli olduğunda şüphe bulunmamaktadır.

42. Kural Tapu ve Kadastro Genel Müdürünün kurumun yurt dışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkili olmasıyla ilgilidir. Kuralın düzenlenme amacı ve kapsamı açıkça belirlenmiş olup hem kişiler hem de idare yönünden belirli ve öngörülebilir olduğundan kuralda belirsizlik bulunmamaktadır. Diğer taraftan kuraldaki denetim görev ve yetkisinin yurt dışı faaliyetlerin etkin ve düzenli bir şekilde yürütülmesine, dolayısıyla kamu yararına hizmet edeceği şüphesizdir.

43. Öte yandan Anayasa'nın 123. maddesinin birinci fıkrasında idarenin kuruluş ve görevleriyle bir bütün olduğu ve kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. İdarenin bütünlüğü, idari görevleri yerine getiren kurumlar arasında birliğin sağlanması ve idari yapı içinde yer alan kurumların bir bütünlük içinde çalışmasını öngörmektedir. İdarede bütünlüğü sağlamak için başlıca iki hukuksal araç *hiyerarşi* ve *idari vesayet* kullanılmaktadır. Hiyerarşi, hem merkezî yönetim içinde yer alan örgütler ve bunlara bağlı birimler arasındaki hem de yerinden yönetim kuruluşlarının kendi içindeki bütünleşmeyi sağlamaktadır. Aynı zamanda o kurumun görevlileri arasındaki astlık-üstlük durumunu ifade eden hiyerarşi ilişkisi yönetme yetkisinden doğmaktadır. Hiyerarşik ilişkide üstün ast üzerinde sahip olduğu hiyerarşi yetkisi denetleme yetkisini de içermektedir (AYM E.2018/123, K. 2022/138, 9/11/2022, §353; E.2020/72, K.2022/160, 13/12/2022, §129). Kural aynı genel müdürlük içerisindeki denetim yetkisini düzenlemektedir. Bu itibarla genel müdürün yurt dışı teşkilatı üzerindeki hiyerarşik yetkisinin bir tezahürü olan kuralın Anayasa'nın 123. maddesine aykırı bir yönü de bulunmamaktadır.

44. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. ve 123. maddelerine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

D. CBK'nın 19. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın 483. Maddesinin Değiştirilen (1) Numaralı Fıkrasında Yer Alan "...ve yurtdışı..." İbaresinin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

45. Dava dilekçesinde özetle; (4) numaralı CBK'nın 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "...merkez ve taşra..." ibaresinin "...merkez, taşra ve yurtdışı..." şeklinde değiştirilmesinde bulunan "...ve yurtdışı..." ibaresine yönelik gerekçelerle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yurt dışı teşkilatının CBK ile kurulmasının mümkün olmadığı belirtilerek kuralın Anayasa'nın 106. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

46. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 106. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden ve 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi gözetilerek kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrası yönünden incelenmiştir.

47. (4) numaralı CBK'nın 483. maddesinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün teşkilatı düzenlenmektedir. Anılan maddenin (1) numaralı fıkrasında Genel Müdürlüğün; merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatından oluştuğu belirtilmiştir. Dava konusu kural anılan fıkra da yer alan "...ve yurtdışı..." ibaresidir.

48. Kuralın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bağlı kuruluşu olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün teşkilatlanmasına dair bir düzenleme öngördüğü bu itibarla yürütme yetkisine ilişkin olduğu açıktır (AYM, E. 2019/105, K. 2020/30, 12/6/2020, §17; AYM, E. 2018/124, K. 2020/56, 15/10/2020, §17).

49. Kural, Anayasa'nın CBK ile düzenlenmesi yasaklanan İkinci Kısım'ının Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle Dördüncü Bölümü'nde yer alan siyasi haklar ve ödevler ile ilgili herhangi bir düzenleme de içermemektedir.

50. Anayasa'nın 123. maddesinin birinci fıkrasında idarenin kuruluş ve görevleriyle bir bütün olduğu ve kanunla düzenleneceği belirtilmiş; 106. maddesinin on birinci fıkrasında ise bakanlıkların kurulmasının, kaldırılmasının, görev ve yetkilerinin, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulmasının CBK ile düzenleneceği hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla anılan fıkra kapsamındaki konular Anayasa'nın CBK ile düzenlenmesini ayrıca ve özel olarak öngördüğü konulardır.

51. Anılan fıkra da yer alan "...teşkilat yapısı..." kavramı, belirli bir hizmeti yürütmek üzere kurulan kamu kurum ve kuruluşlarının bu amaçla üstlendikleri görev ve yetkilerin ifa edilebilmesi için oluşturulan ve söz konusu hizmetin yürütülmesinde doğrudan ya da dolaylı olarak rol alan, aynı kurum bünyesindeki farklı düzey ve nitelikteki birimlerin bütünü ifade etmektedir. Bu itibarla bir kurumun bu mahiyetteki merkez ve taşra teşkilatının yanı sıra yurt dışı teşkilatı da teşkilat yapısı kavramına dâhildir (AYM, E. 2019/105, K. 2020/30, 12/6/2020, §21; AYM, E. 2018/124, K. 2020/56, 15/10/2020, §21).

52. Dava konusu kuralda, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün merkez ve taşra teşkilatının yanı sıra yurt dışı teşkilatından da oluşması öngörülmektedir. Dolayısıyla kuralın Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasında CBK ile düzenlenmesi özel olarak öngörülen

Esas Sayısı : 2019/38

Karar Sayısı : 2022/148

konulardan biri olan bakanlıkların teşkilat yapısına ilişkin olduğu anlaşılmaktadır (AYM, E. 2019/105, K. 2020/30, 12/6/2020, §22).

53. Bu itibarla kuralda öngörülen düzenlemenin Anayasa'nın 106. maddesi uyarınca CBK ile yapılmasında Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesini ihlal eden bir yön bulunmamaktadır.

54. Diğer yandan kuralla aynı alanda hüküm ifade eden karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme tespit edilememiştir. Bu itibarla kuralın kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

55. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

M. Emin KUZ bu görüşü katılmamıştır.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

56. Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrası hükmü uyarınca Cumhurbaşkanı CBK'yla idarenin teşkilatlanması alanında Anayasa'nın temel ilkelerine ve bu alanla ilgili öngördüğü kurallarına bağlı kalmak koşuluyla bakanlıkların ve bu kapsamda onun bağlı kuruluşlarının teşkilat yapısının ne şekilde olacağını belirleme hususunda takdir yetkisine sahiptir. Bu bağlamda yürütülen hizmetin niteliği de dikkate alınarak bir bakanlık bağlı kuruluşunda yurt dışı teşkilatının oluşturulmasına ihtiyaç bulunup bulunmadığını belirlemek de Cumhurbaşkanının takdir alanındadır. Dolayısıyla Cumhurbaşkanı'nın Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrası uyarınca kendisine tanınan takdir yetkisini kullanarak dava konusu kural uyarınca Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü için yurt dışı teşkilatı oluşturmasında Anayasa'nın anılan maddesine aykırı bir yön bulunmamaktadır (benzer yöndeki karar için bkz. AYM, E.2019/105, K.2020/30, 12/6/2020, § 35).

57. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 106. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

M. Emin KUZ bu görüşe farklı gerekçeyle katılmıştır.

E. CBK'nın 21. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın Başlığıyla Birlikte Değiştirilen 485. Maddesinin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

58. Dava dilekçesinde özetle; (4) numaralı CBK'nın 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "...merkez ve taşra..." ibaresinin "...merkez, taşra ve yurtdışı..." şeklinde değiştirilmesinde bulunan "...ve yurtdışı..." ibaresine yönelik gerekçelerle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yurt dışı teşkilatının CBK ile kurulması mümkün değilken tapu işlemlerinin merkez, taşra teşkilatları yanında yurt dışı teşkilatı eliyle de yapılmasına imkân tanındığı belirtilerek kuralın Anayasa'nın 106. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

59. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 106. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden ve 6216 sayılı Kanun'un 43.

maddesi gözetilerek kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrası yönünden incelenmiştir.

60. (4) numaralı CBK'nın dava konusu 485. maddesinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yurt dışı teşkilatı düzenlenmektedir. Anılan maddenin (1) numaralı fıkrasında Genel Müdürlüğün yurt dışında bulunan Türk vatandaşları ile yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerin ülkemizde bulunan taşınmazlara ilişkin tapu ve kadastro işlemlerini buldukları ülkeden yapabilmelerini sağlamak amacıyla gerekli gördüğü ülkelerde yurt dışı teşkilatı kurmaya yetkili olduğu belirtilmiş; (2) numaralı fıkrasında da tapu sicili ve kadastro işlemlerinin yurt dışında yürütülmesine ilişkin usul ve esasların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.

61. (4) numaralı CBK'nın 483. maddesinin değiştirilen (1) numaralı fıkrasında yer alan "...ve yurtdışı..." ibaresinin konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya uygunluk denetimi bölümünde belirtilen gerekçeler mahiyetine uygun olduğu ölçüde dava konusu kural için de geçerlidir.

62. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

M. Emin KUZ bu görüşe katılmamıştır.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

63. Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrası hükmü uyarınca bakanlıkların ve bu kapsamda onların bağlı kuruluşlarının teşkilatı kapsamında yurt dışı teşkilatının kurulması yetkisi CBK'ya tanınmış olup CBK'ya tanınan bu asli yetkinin, başka bir idari işleme bırakılması mümkün değildir. Bununla birlikte yürütme organının CBK çıkarmaya yetkili olduğu konuya ilişkin her türlü ayrıntıyı CBK ile düzenlemesi ve bu düzenlemelerin gereğini bizzat yerine getirmesi gerekli olmayıp CBK ile konuya ilişkin temel kuralları belirledikten ve genel çerçeveyi çizdikten sonra bu çerçevenin içinde kalan hususları, düzenleyici nitelikteki diğer işlemlerle belirlemesi ve bu düzenlemeler kapsamında yerine getirilmesi gerekli tasarrufları da ilgili idareye bırakması mümkündür (benzer yöndeki karar için bkz. (AYM, E.2019/105, K.2020/30, 12/6/2020, § 36).

64. Dava konusu kuralın (1) numaralı fıkrasında Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yurt dışında bulunan Türk vatandaşları ile yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerin ülkemizde bulunan taşınmazlara ilişkin tapu ve kadastro işlemlerini buldukları ülkeden yapabilmelerini sağlamak amacıyla gerekli gördüğü ülkelerde yurt dışı teşkilatı kurmaya yetkili olduğu belirtilmektedir.

65. (1) numaralı fıkrada geçen *yurt dışı teşkilatının kurulması* kavramının CBK ile oluşturulan söz konusu teşkilatın fiilen faaliyete geçirilmesi için gerekli idari tasarrufların Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmesini ifade ettiği anlaşılmaktadır. Ayrıca kural söz konusu teşkilatın, yurt dışında bulunan Türk vatandaşları ile yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerin ülkemizde bulunan taşınmazlara ilişkin tapu ve kadastro işlemlerini buldukları ülkeden yapabilmelerini sağlamak amacıyla kurulacağını bizzat düzenlemiş dolayısıyla anılan teşkilatın görev ve yetki alanı gibi konuları belirleme yetkisini de idareye bırakmamıştır.

66. Dava konusu kuralın (2) numaralı fıkrasında tapu sicili ve kadastro işlemlerinin yurt dışında yürütülmesine ilişkin usul ve esasların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.

67. 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun üçüncü kısım ikinci bölümünde 997 ila 1027 maddeleri arasında tapu sicili düzenlenmiştir. Tapu sicilinin, tapu kütüğü ve kat mülkiyeti kütüğü ile bunları tamamlayan yevmiye defteri ve belgeler ile plânlardan oluşacağı; tapu idarelerinin kuruluşu, sorumlulukları; tapu işlemlerinin konusu; tescilin tasarrufa konu olan taşınmaz malikinin yazılı beyanı üzerine yapılacağı; tescil, terkin ve değişiklik gibi tasarruf işlemlerinin yapılabilmesinin, istemde bulunanın, tasarruf yetkisini ve hukukî sebebi belgelemiş olmasını gerektirdiği, kütüğe tescillerin, istem tarihine ve sırasına göre yapılacağı, sicildeki kaydın bir örneğinin isteyen ilgiliye verileceği gibi hususlar ayrıntılı şekilde gösterilmiştir. 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanunu'nun özellikle 26. maddesinde, mülkiyete, mülkiyetten başka aynı haklara ve taşınmazla ilgili diğer işlemlere ilişkin resmi senet düzenleneceği, taşınmaz mülkiyetinin devrini amaçlayan sözleşmelerde, tarafların farklı tapu müdürlükleri veya yurt dışı teşkilatında bulunmaları hâlinde, taraf iradelerinin resmî görevliler tarafından ayrı ayrı alınarak sözleşmenin tamamlanabileceği, resmi senede tarafların kimlik bilgileri ile birlikte vergi kimlik numaralarının da kaydedileceği, resmi senedin, taraflar ile hazırlayan tapu sicil müdürlüğü görevlilerince imzalanacağı, tapu sicil müdürü veya görevlendirilen memurun onaylayacağı, tarafların kimliklerinde şüpheye düşülen hallerde tanık getirilmesi istenebileceğine dair hususlar belirtilerek tapu sicili işlemlerin nasıl yapılacağı öngörülmüştür. 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 1. maddesinde de Kanun'un amacının ülke koordinat sistemine göre memleketin kadastral veya topoğrafik kadastral haritasına dayalı olarak taşınmaz malların sınırlarını arazi ve harita üzerinde belirterek hukukî durumlarını tespit etmek suretiyle tapu sicilinin kurulması, mekânsal bilgi sisteminin alt yapısını oluşturmak olduğu ifade edilmiştir.

68. Kural uyarınca tapu sicili ve kadastro işlemlerinin yurt dışında yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenirken yukarıda yer verilen kanun hükümlerinin gözönünde bulundurulması gerekeceği açıktır. Bu itibarla dava konusu kuralla anılan hususlarla ilgili düzenleme yetkisi yönetmeliğe bırakılırken konuya ilişkin genel çerçevenin ve temel kuralların belirlendiği anlaşılmaktadır.

69. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 106. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

M. Emin KUZ bu görüşe farklı gerekçeyle katılmıştır.

Selahaddin MENTEŞ kuralın (2) numaralı fıkrası yönünden bu görüşe katılmamıştır.

F. CBK'nın 23. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın 488. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasına “Tapu müdürlükleri ...” İbaresinden Sonra Gelmek Üzere Eklenen “...ve yurtdışı teşkilatı...” İbaresinin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

70. Dava dilekçesinde özetle; (4) numaralı CBK'nın 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan “...merkez ve taşra...” ibaresinin “...merkez, taşra ve yurtdışı...” şeklinde değiştirilmesinde bulunan “...ve yurtdışı...” ibaresine yönelik gerekçelerle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün yurt dışı teşkilatının görev ve yetkilerine ilişkin düzenlemelerin CBK ile yapılmasının mümkün olmadığı belirtilerek kuralın Anayasa'nın 106. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

71. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 106. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden ve 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi gözetilerek kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrası yönünden incelenmiştir.

72. (4) numaralı CBK'nın 488. maddesinin (3) numaralı fıkrasında tapu müdürlükleri ve yurt dışı teşkilatının, hak sahibinin talebi üzerine kendi yetki alanı dışında bulunan taşınmazlarla ilgili tapu işlemlerini, taşınmazın bulunduğu tapu müdürlüğünden yetki almak ve kanunen bir engel olmadığını tespit etmek suretiyle yapmaya yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Dava konusu kural anılan fıkra da yer alan "...ve yurtdışı teşkilatı..." ibaresidir.

73. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yurt dışı teşkilatının görev ve yetkilerine dair bir düzenleme öngören kuralın yürütme yetkisine ilişkin olduğu, Anayasa'da CBK ile düzenlenmesi yasaklanan haklar ve ödevlerle ilgisinin bulunmadığı ve Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasıyla bağlantılı olarak münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken bir alana ilişkin olmadığından Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı bir yönünün de bulunmadığı açıktır.

74. Diğer yandan kuralla aynı alanda hüküm ifade eden karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme de tespit edilememiştir. Bu itibarla kuralın kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

75. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

M. Emin KUZ bu görüşe katılmamıştır.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

76. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

77. Kuralla Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yurt dışı teşkilatına verilen görevin kapsam ve niteliğinin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir tereddüde yer bırakmayacak şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir biçimde düzenlendiği, bu itibarla kuralın belirsizlik içermediği görülmektedir. Diğer taraftan kuralın kamu yararı dışında bir amaçla çıkarılması da söz konusu değildir.

78. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

G. CBK'nın 27. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın 561. Maddesine Eklenen (4) Numaralı Fıkranın İkinci Cümlesinin İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

79. Dava dilekçesinde özetle; kuralın (4) numaralı CBK'nın 178. maddesinin değiştirilen (6) numaralı fıkrasına yönelik gerekçelerle Anayasa'nın 8., 104. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

80. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 8. ve 128. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

81. (4) numaralı CBK'nın 561. maddesinin (4) numaralı fıkrasının dava konusu ikinci cümlesinde Türk Standartları Enstitüsünde görevlendirilen heyetlerde Enstitü dışından görevlendirilenlerden uhdesinde kamu görevi bulunanlara 375 sayılı KHK'nin ek 29. maddesine göre ayda dört defadan fazla olmamak üzere her bir toplantı günü için (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak miktarda huzur hakkı ödenmesi öngörülmüştür.

82. CBK'nın 3. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 178. maddesinin değiştirilen (6) numaralı fıkrasının Anayasa'ya uygunluk denetimi bölümünde belirtilen gerekçeler dava konusu kural yönünden de geçerlidir.

83. Dava konusu kural uyarınca yapılacak ödemeler söz konusu kişilere ekonomik menfaat temin etmeyi içerdiğinden "mülkiyet hakkı" kapsamındadır. Bu nedenle kural, Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkına ilişkin bir düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesi uyarınca CBK ile düzenlenemeyecek yasak alan içinde kalmaktadır.

84. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden kuralın ayrıca konu bakımından yetki yönünden aynı fıkranın birinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

Kural konu bakımından yetki yönünden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden içerik yönünden incelenmemiştir.

Ğ. CBK'nın 28. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın 586. Maddesine Eklenen (4) Numaralı Fıkranın İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

85. Dava dilekçesinde özetle; kuralın (4) numaralı CBK'nın 178. maddesinin değiştirilen (6) numaralı fıkrasına yönelik gerekçelerle Anayasa'nın 8., 104. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

86. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 8. ve 128. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

87. (4) numaralı CBK'nın 586. maddesinin dava konusu (4) numaralı fıkrasında TÜBİTAK Yönetim Kurulu üyelerine 375 sayılı KHK'nin ek 29. maddesine göre ayda ikiden fazla olmamak üzere her bir toplantı için (9000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda huzur hakkı ödenmesi öngörülmüştür.

88. CBK'nın 3. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 178. maddesinin değiştirilen (6) numaralı fıkrasının Anayasa'ya uygunluk denetimi bölümünde belirtilen gerekçeler dava konusu kural yönünden de geçerlidir.

89. Dava konusu kural uyarınca yapılacak ödemeler söz konusu kişilere ekonomik menfaat temin etmeyi içerdiğinden "mülkiyet hakkı" kapsamındadır. Bu nedenle kural, Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan mülkiyet hakkına ilişkin bir düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesi uyarınca CBK ile düzenlenemeyecek yasak alan içinde kalmaktadır.

90. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden kuralın ayrıca konu bakımından yetki yönünden aynı fıkranın birinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

Kural konu bakımından yetki yönünden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden içerik yönünden incelenmemiştir.

H. CBK'nın 31. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın 644. Maddesinin (2) Numaralı Fıkrasının Değiştirilen (b) Bendinde Yer Alan "...ve diğer mevzuatta..." İbaresinin İncelenmesi

91. (4) numaralı CBK'nın dava konusu ibarenin de yer aldığı 644. maddesi 27/3/2020 tarihli (57) numaralı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 1. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

92. Açıklanan nedenle konusu kalmayan kurala ilişkin iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

I. CBK'nın 34. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'ya Eklenen 649/A Maddesinin (2) Numaralı Fıkrasının İkinci Cümlesinin İncelenmesi

93. (4) numaralı CBK'nın dava konusu cümlelerin de yer aldığı 649/A maddesi (57) numaralı CBK'nın 1. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

94. Açıklanan nedenle konusu kalmayan kurala ilişkin iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

İ. CBK'nın 39. Maddesiyle (4) Numaralı CBK'nın 759. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasına Eklenen Cümlelerin İncelenmesi

95. (4) numaralı CBK'nın dava konusu cümlelerin de yer aldığı 759. maddesi (57) numaralı CBK'nın 16. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

96. Açıklanan nedenle konusu kalmayan kurala ilişkin iptal talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

J. CBK'nın Geçici 1. Maddesinin İkinci Fıkrasının İncelenmesi

1. Anlam ve Kapsam

97. (4) numaralı CBK'nın 506. maddesinde Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumunun (Kurum) Sağlık Bakanlığına bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olduğu belirtilmiştir.

98. Anılan CBK'nın 518. maddesinde Kurumda sağlık denetçileri ve denetçi yardımcıları istihdam edilmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmekte iken (30) numaralı CBK'nın 26. maddesinin (ç) bendi ile anılan maddede yer alan “*sağlık denetçileri ve denetçi yardımcıları*” ibaresi “*müfettiş ve müfettiş yardımcıları*” şeklinde değiştirilmiştir. Yapılan bu değişiklikle Kurumda sağlık denetçisi ve denetçi yardımcısı istihdamına son verilerek müfettiş ve müfettiş yardımcısı istihdam edilmesi öngörülmüştür.

99. Dava konusu kuralla da maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Kurumda “*Sağlık Başdenetçisi*”, “*Sağlık Denetçisi*” ve “*Sağlık Denetçi Yardımcısı*” kadrolarında bulunanların kadro dereceleriyle durumlarına uygun “*Başmüfettiş*”, “*Müfettiş*” ve “*Müfettiş Yardımcısı*” kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılacağı, önceki görevlerinde geçirmiş oldukları sürelerin yeni kadrolarında geçmiş sayılacağı belirtilmiştir.

2. İptal Talebinin Gerekçesi

100. Dava dilekçesinde özetle; kuralla kamu görevlilerinin görev ve unvanları ile kadrolarının değiştirilerek yeni görevlere atandıkları, kamu görevlilerinin görevlendirilmeleri ve atanmalarına ilişkin usul ve esasların münhasıran kanunla düzenlenmesi gerektiği, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda sağlık denetçileri ve denetçi yardımcılarının ayrı bir kategori olarak tanımlanarak özlük haklarının düzenlendiği, yine anılan Kanun'un 91. maddesinde genel olarak kadroları kaldırılan memurların hangi kadrolara atanacağına ilişkin usul ve esaslara yer verildiği, dolayısıyla kuralın kanunda açıkça düzenlenen hususlara ilişkin düzenleme yaptığı belirtilerek Anayasa'nın 104. ve 128. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

3. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

101. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 128. maddesine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

102. Anayasa Mahkemesi kamu tüzel kişiliklerinin kadrolarının ihdası ve iptaline ilişkin düzenlemelerin CBK'larla yapılmasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya uygun olup olmadığı hususunu daha önce değerlendirmiştir. Bu kapsamda kamu tüzel kişiliklerinin kadrolarının ihdası ve iptaliyle ilgili düzenlemelerin idarenin teşkilat yapısı ile ilgili olup yürütme yetkisine ilişkin konulardan olduğu, Anayasa'da CBK ile düzenlenmesi yasaklanan haklar ve ödevlerle ilgisinin bulunmadığı ve Anayasa'nın 123. maddesinin üçüncü fıkrasının “*Kamu tüzel kişiliği, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulur*” şeklindeki hükmüyle bağlantılı olarak Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı bir yönünün de bulunmadığı ifade edilmiştir (AYM, E.2018/119, K.2020/25, 11/6/2020, §§ 27, 28).

103. Kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapısı içinde yer alan kadro unvanlarındaki değişikliklere bağlı olarak söz konusu kadro unvanları arasında gerçekleştirilen atama işlemleri de idarenin teşkilat yapısıyla ilgili düzenlemelerin bir sonucudur. Bu itibarla, kadro ihdas ve iptaline ilişkin düzenlemelerin CBK'larla yapılmasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya

uygunluğuna ilişkin olarak yukarıda yer verilen değerlendirmeler bu tür düzenlemeler bakımından da aynen geçerlidir.

104. Kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olan Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumunda sağlık başdenetçisi, sağlık denetçisi ve sağlık denetçi yardımcısı kadrolarında bulunanların kadro dereceleriyle durumlarına uygun başmüfettiş, müfettiş ve müfettiş yardımcısı kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılacağını, önceki görevlerinde geçirmiş oldukları sürelerin yeni kadrolarında geçmiş sayılacağını öngören dolayısıyla anılan Kurumun teşkilat yapısıyla ilgili bir düzenleme getiren dava konusu kural yönünden, belirtilen karardan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

105. Bu itibarla kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının birinci, ikinci ve üçüncü cümlelerine aykırı bir düzenleme içermemektedir.

106. 657 sayılı Kanun'un 91. maddesinin birinci fıkrasında kadrosu kaldırılan memurların, en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanacakları ve kurumlarında atama imkânı bulunmaması hâlinde aynı süre içinde başka bir kurumdaki kadrolara atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirileceği öngörülmektedir. Kuralda ise kadro kaldırılarak niteliklerine uygun bir kadroya atanma söz konusu olmayıp, "*sağlık denetçileri ve denetçi yardımcıları*" ibaresi "*müfettiş ve müfettiş yardımcıları*" şeklinde değiştirildiğinden Kurumda "*Sağlık Başdenetçisi*", "*Sağlık Denetçisi*" ve "*Sağlık Denetçi Yardımcısı*" kadrolarında bulunanların kadro dereceleriyle durumlarına uygun "*Başmüfettiş*", "*Müfettiş*" ve "*Müfettiş Yardımcısı*" kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılacağı düzenlenmektedir. Dolayısıyla kuralla aynı alanda hüküm ifade eden karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme tespit edilememiştir. Bu itibarla kuralın kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

107. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ ile Kenan YAŞAR bu görüşe katılmamışlardır.

b. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

108. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

109. Dava konusu kuralda düzenlemeye konu olan bu alanda hukuk devletinin temel unsurlarından biri olan belirlilik ilkesinin gereği olarak kurallaştırmanın yapıldığından söz edilebilmesi için kuralın personelin atanması ve istihdamı ile bununla bağlantılı olarak hukuki statülerine ilişkin temel ilkelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olarak belirlenmiş olması gerekir.

110. Bu bağlamda söz konusu kuralda kurumda "*Sağlık Başdenetçisi*", "*Sağlık Denetçisi*" ve "*Sağlık Denetçi Yardımcısı*" kadrolarında bulunanların kadro dereceleriyle durumlarına uygun "*Başmüfettiş*", "*Müfettiş*" ve "*Müfettiş Yardımcısı*" kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılacağı belirtilerek ilgili personelin atanması ve istihdam edildikleri kadrolara ilişkin usul ve esasların açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel şekilde saptanmış olduğu görüldüğünden dava konusu kural bu yönüyle bir belirsizlik içermemektedir.

111. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

IV. İPTAL KARARININ YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU

112. Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında “*Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.*” denilmekte, 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanarak Mahkemenin gerekli gördüğü hâllerde Resmî Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararlaştırabileceği belirtilmektedir.

113. CBK'nın 3. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 178. maddesinin değiştirilen (6) numaralı fıkrasının iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğun doldurulabilmesi amacıyla TBMM tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması için Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu fıkra ile ilişkin iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

114. CBK'nın 13. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 451. maddesine eklenen (2) numaralı fıkranın iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğun doldurulabilmesi amacıyla Cumhurbaşkanı tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması için Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu fıkra ile ilişkin iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

115. CBK'nın 27. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 561. maddesine eklenen (4) numaralı fıkranın ikinci cümlesinin iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğun doldurulabilmesi amacıyla TBMM tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması için Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu cümle ile ilişkin iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

116. CBK'nın 28. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 586. maddesine eklenen (4) numaralı fıkranın iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edecek nitelikte görüldüğünden iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğun doldurulabilmesi amacıyla TBMM tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması için Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince bu fıkra ile ilişkin iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

V. YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

117. Dava dilekçesinde özetle, dava konusu kuralların uygulanmaları hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğabileceği belirtilerek yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi talep edilmiştir.

Esas Sayısı : 2019/38
Karar Sayısı : 2022/148

4/2/2019 tarihli ve (30) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin;

A. 1. 3. maddesiyle 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (4) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 178. maddesinin değiştirilen (6) numaralı fıkrasına,

2. 13. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 451. maddesine eklenen (2) numaralı fıkraya,

3. 27. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 561. maddesine eklenen (4) numaralı fıkranın ikinci cümlesine,

4. 28. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 586. maddesine eklenen (4) numaralı fıkraya,

yönelik iptal hükümlerinin yürürlüğe girmelerinin ertelenmeleri nedeniyle bu fıkralara ve cümleye ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE,

B. 1. 18. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "...merkez ve taşra..." ibaresinin "...merkez, taşra ve yurtdışı..." şeklinde değiştirilmesinde bulunan "...ve yurtdışı..." ibaresine,

2. 19. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 483. maddesinin değiştirilen (1) numaralı fıkrasında yer alan "...ve yurtdışı..." ibaresine,

3. 21. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin başlığıyla birlikte değiştirilen 485. maddesine,

4. 23. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 488. maddesinin (3) numaralı fıkrasına "*Tapu müdürlükleri...*" ibaresinden sonra gelmek üzere eklenen "...ve yurtdışı teşkilatı..." ibaresine,

5. Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasına,

yönelik iptal talepleri 30/11/2022 tarihli ve E.2019/38, K.2022/148 sayılı kararla reddedildiğinden, bu fıkralara ve ibarelere ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE,

C. 1. 31. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 644. maddesinin (2) numaralı fıkrasının değiştirilen (b) bendinde yer alan "...ve diğer mevzuatta..." ibaresine,

2. 34. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne eklenen 649/A maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesine,

3. 39. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 759. maddesinin (1) numaralı fıkrasına eklenen cümleye,

yönelik iptal talepleri hakkında 30/11/2022 tarihli ve E.2019/38, K.2022/148 sayılı kararla karar verilmesine yer olmadığına karar verildiğinden, bu cümlelere ve ibareye ilişkin yürürlüğün durdurulması talepleri hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

30/11/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

VI. HÜKÜM

4/2/2019 tarihli ve (30) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin;

A. 3. maddesiyle 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (4) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 178. maddesinin değiştirilen (6) numaralı fıkrasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK DOKUZ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

B. 13. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 451. maddesine eklenen (2) numaralı fıkranın;

1. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, M. Emin KUZ'un karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK DOKUZ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

C. 18. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "...merkez ve taşra..." ibaresinin "...merkez, taşra ve yurtdışı..." şeklinde değiştirilmesinde bulunan "...ve yurtdışı..." ibaresinin;

1. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Selahaddin MENTEŞ ile Kenan YAŞAR'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

Ç. 19. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 483. maddesinin değiştirilen (1) numaralı fıkrasında yer alan "...ve yurtdışı..." ibaresinin;

1. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, M. Emin KUZ'un karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

D. 21. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin başlığıyla birlikte değiştirilen 485. maddesinin;

1. (1) numaralı fıkrasının;

a. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, M. Emin KUZ'un karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

b. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

2. (2) numaralı fıkrasının;

a. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, M. Emin KUZ'un karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

b. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, Selahaddin MENTEŞ'in karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

E. 23. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 488. maddesinin (3) numaralı fıkrasına "*Tapu müdürlükleri...*" ibaresinden sonra gelmek üzere eklenen "*...ve yurtdışı teşkilatı...*" ibaresinin;

1. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, M. Emin KUZ'un karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

F. 27. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 561. maddesine eklenen (4) numaralı fıkranın ikinci cümlesinin konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK DOKUZ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

G. 28. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 586. maddesine eklenen (4) numaralı fıkranın konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, iptal hükmünün, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK DOKUZ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE OYBİRLİĞİYLE,

Ğ. 31. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 644. maddesinin (2) numaralı fıkrasının değiştirilen (b) bendinde yer alan "*...ve diğer mevzuatta...*" ibaresine ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

H. 34. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne eklenen 649/A maddesinin (2) numaralı fıkrasının ikinci cümlesine ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

I. 39. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 759. maddesinin (1) numaralı fıkrasına eklenen cümleye ilişkin iptal talebi hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

İ. Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasının;

Esas Sayısı : 2019/38

Karar Sayısı : 2022/148

1. Konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE, Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Yusuf Şevki HAKYEMEZ ile Kenan YAŞAR'ın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. İçeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

30/11/2022 tarihinde karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Mahkememiz çoğunluğu (30) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin (CBK), 18. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "... ve yurtdışı..." ibaresi ile geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasının Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermiştir.

2. Dava konusu kurallardan ilki, Tapu ve Kadastro Genel Müdürünün merkez ve taşra teşkilatının yanında yurtdışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetleme görev ve yetkisine sahip olduğunu belirtmektedir.

3. Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesi uyarınca Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda CBK çıkarılamaz. Anayasa'nın 128. maddesine göre memurların ve diğer kamu görevlilerinin görev ve yetkileri kanunla düzenlenir. Anayasa Mahkemesinin 2018/123 esas sayılı kararına yazdığımız muhalefet şerhimizde açıklandığı üzere, kamu görevlilerinin görev ve yetkileri münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken bir konu olduğundan CBK ile düzenlenemez. Bu sebeple, kamu görevlisi olduğu hususunda tereddüt bulunmayan Tapu ve Kadastro Genel Müdürünün görev ve yetkilerine ilişkin düzenleme içeren CBK kuralı Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırıdır (aynı yönde bkz. AYM, E.2018/123, K.2022/138, 09/11/2022, Karşioy Gerekçesi, §§ 9-12).

4. Diğer yandan CBK'nın dava konusu geçici 1. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumunda "Sağlık Başdenetçisi", "Sağlık Denetçisi" ve "Sağlık Denetçi Yardımcısı" kadrolarında bulunanlar, kadro dereceleriyle durumlarına uygun "Başmüfettiş", "Müfettiş" ve "Müfettiş Yardımcısı" kadrolarına başkaca işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılacak, bunların önceki kadrolarında geçirdikleri süreler atanmış sayıldıkları yeni kadrolarında geçmiş sayılacaktır.

5. Anayasa'nın 128. maddesi memur ve kamu görevlilerinin -görev ve yetkileri yanında nitelikleri, atanmaları ve özlük işlerinin de kanunla düzenlenmesini öngörmektedir. Buna göre kamu görevlilerinin kadrolarına ve atanmalarına ilişkin hususların kanunla düzenlenmesi anayasal bir zorunluluktur. Bu sebeple, CBK'nın bir kamu görevlisinin görev ve yetkilerini düzenleyen kuralı gibi (§ 3), bazı kamu görevlilerinin atanmalarını düzenleyen dava konusu hükmü de Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırıdır.

6. Açıklanan gerekçelerle dava konusu kuralların konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğunu düşündüğümden çoğunluğun aksi yöndeki kararına katılmıyorum.

Başkan

Zühtü ARSLAN

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. 30 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. Maddesiyle 4 numaralı CBK'nın 481. maddesinin 3. Fıkrasında yer alan "...ve yurt dışı" ibaresi : Mahkememizin bir kararında belirtildiği (2019/71 E. – 2020/82, 30.12.2020, par. 26) üzere Cumhurbaşkanının Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasına göre bakanlık bünyesinde kurularak teşkilatını düzenleyebileceği bir kurumu bağlı kurum veya kuruluşu kurması anayasaya aykırı olarak değerlendirilemez. Başka deyişle anılan 106/11. madde uyarınca bakanlıkların kurulması ve teşkilatlandırılmasına ilişkin yetki bakanlıkların veya Cumhurbaşkanlığının bağlı kuruluşları bakımından da geçerlidir. Bununla birlikte bu yetki yalnızca kurma ve teşkilatlandırma ile sınırlıdır. Anayasanın 128. maddesi uyarınca memurlar ile diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve ödenekleri, yükümlülükleri kanunla düzenlenir. Dolayısıyla anılan kuralda münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken hususlar açıkça belirtilmiştir. Buna mukabil incelenen kuraldaki ibare ile kurulan yurtdışı teşkilatının denetlenmesine ilişkin olarak bu teşkilatın faaliyet ve görevlerini denetleme şeklinde yeni bir görev ilk elden CBK ile düzenlenmektedir. Bu durumda Anayasanın 104. maddesinin münhasıran kanunla düzenlenen konularda CBK çıkarılmayacağına ilişkin 17. fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan yasak alanda düzenleme yapılması nedeniyle kuralın iptal edilmesi gerektiği görüşündeyim.

2. Geçici 1. Maddenin 2. Fıkrası : Kural ile, maddenin yürürlüğünden önce mevcut bazı kadrolarda bulunanların yürürlükten sonra başka işleme gerek kalmaksızın maddede belirtilen kadrolara atanmış sayılacakları ve bunların görevde geçirdikleri sürelerin yeni kadro sıfatlarında geçmiş olarak kabul edileceği düzenlenmektedir. İlk olarak hukuki bir zorunluluk bulunmadığı hallerde yargısal denetimi ortadan kaldırır biçimde düzenleyici işlemlerle bireysel işlem tesisinin hukuken mümkün olmayacağı, bu yöndeki kuralların Anayasanın 36., 13. maddeleri uyarınca kanunla düzenlenmesinin gerekeceği belirtilmelidir. Diğer taraftan Anayasanın 128. maddesi uyarınca da memurlar ile diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve ödenekleri, yükümlülükleri kanunla düzenlenir. İncelenen kuralda ise münhasıran kanunla düzenlemeye ilişkin Anayasal zorunluluklara aykırı biçimde (36, 13, 128; 104/17-3.c) düzenleme yapılması nedeniyle iptal edilmesi gerektiği görüşündeyim.

Başkanvekili

Hasan Tahsin
GÖKCAN

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. 30 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin (CBK) 18. maddesiyle (4) numaralı CBK'nın 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "...ve yurtdışı..." ibaresinin iptali talep edilmektedir. Dava konusu kural, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne bazı görev ve yetkiler vermektedir. Anayasa'nın 106. maddesinin on birinci fıkrasına göre bakanlıkların sadece merkez ve taşra teşkilatları CBK ile kurulabilir. Burada yurtdışı teşkilatından söz edilmemektedir. Dolayısıyla kural, konu yönünden Anayasa'nın 104. maddesinin onyedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırılık taşımaktadır.

2. CBK'nın Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrası kadar değişikliğinden kaynaklanan atama ve özlük haklarını düzenlemektedir. Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde de "Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir" hükmü yer almaktadır. Dava konusu kural, kamu görevlilerinin Kadro ihdası ve kaldırılması kamu görevlilerinin statüsü ve özlük hakları ile yakından bağlantılı olduğundan bu konunun 128. madde gereğince kanunla düzenlenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla dava konusu kural 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırılık taşımaktadır.

Üye

Engin
YILDIRIM

KARŞIOY GEREKÇESİ VE FARKLI GEREKÇE

(4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin (CBK) (30) numaralı CBK ile değişik bazı hükümlerinin Anayasaya aykırı olmadığına ve iptal talebinin reddine karar verilmiştir.

1. Anayasaya aykırı olmadığı sonucuna ulaşılan aşağıdaki hükümlerle ilgili konu yönünden red kararlarının gerekçelerinde; anılan kurallarda öngörülen hususların yürütme yetkisine ilişkin konulardan olduğu, kuralların Anayasanın İkinci Kısmının Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle Dördüncü Bölümünde yer alan siyasî haklara ve ödevlere ilişkin düzenleme içermediği, Anayasanın 123. maddesinin birinci fıkrasında idarenin kuruluş ve görevlerinin kanunla düzenleneceği hükme bağlansa da, 106. maddesinin son fıkrasında bakanlıklar için öngörülen istisnanın bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşları da kapsaması ve 123. maddesinin son fıkrasında kamu tüzelkişiliğinin CBK ile kurulmasına imkân veren hükmün, kurma yetkisinin niteliği itibariyle düzenlemeyi de içermesinden dolayı bunların organları, teşkilâtı, görev ve yetkileri ile personelinin CBK ile düzenlenmesini mümkün kılması sebebiyle bütün bu hususların da CBK ile düzenlenmesinin Anayasaya aykırılık teşkil etmediği, ayrıca bu konuların daha önce kanunlarda açıkça düzenlenmediği belirtilerek, kuralların konu yönünden Anayasanın 104. maddesine aykırı olmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu karar da dahil olmak üzere konuya ilişkin kararlarımızın, CBK'ların anayasal çerçevesine ilişkin genel açıklamalar bölümlerinde ifade edildiği üzere, 6771 sayılı Kanunla yapılan Anayasa değişikliği ile hukuk sistemimize giren CBK'ların esasları Anayasanın 104. maddesinin onyedinci fıkrasında düzenlenerek Cumhurbaşkanına yürütme yetkisine ilişkin konularda CBK ile düzenleme yapma yetkisi verilmiştir. Ancak aynı fıkranın üçüncü cümlesinde, Anayasada kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda CBK çıkarılmayacağı belirtilmiştir.

CBK'nın 451. maddesine eklenen (2) numaralı fıkrafta, Gençlik ve Spor Bakanlığının bağlı kuruluşu olan ve kamu tüzelkişiliği bulunan Spor Toto Teşkilatı Başkanlığının Yönetim Kurulunun teşkiline ilişkin usûl ve esasların Başkanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği; 483. maddesinin değiştirilen (1) numaralı fıkrasında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bağlı kuruluşu olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün merkez, taşra ve yurtdışı teşkilâtından

oluşacağı; 481. maddesinin değişiklik yapılan (3) numaralı fıkrasında, Genel Müdürün bütün teşkilâtın faaliyet, işlem ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkili olduğu; 485. maddesinde, Genel Müdürlüğün gerekli gördüğü ülkelerde yurtdışı teşkilâtı kurmaya yetkili olduğu ve tapu sicili ve kadastro işlemlerinin yurtdışında yürütülmesine ilişkin usûl ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği; 488. maddesinin ibare eklenen (3) numaralı fıkrasında, yurtdışı teşkilâtının kendi yetki alanı dışındaki tapu müdürlüklerinden yetki almak kaydıyla tapu işleri yapmaya yetkili bulunduğu ve (30) numaralı CBK'nın geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasında, Sağlık Bakanlığının kamu tüzelkişiliğini haiz bağlı kuruluşu olan Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumunda bazı kadrolarda bulunanların maddede belirtilen kadrolara atanmış sayılacakları hükme bağlanmıştır.

Öncelikle benzer konulardaki kararlarımızla ilgili karşıoy gerekçelerimde ayrıntılı olarak belirtilen sebeplerle, Anayasanın 106. maddesinin son fıkrasında geçen “bakanlık” kavramı kapsamında değerlendirilemeyecek olan mezkûr Genel Müdürlük ve Başkanlıkların organları ile teşkilât, görev ve yetkilerinin Anayasanın 123. maddesinin birinci fıkrasına göre kanunla düzenlenmesi gerektiğinden ve bu hususun Anayasanın 106. maddesinin son fıkrasında bakanlıklar için belirtilen istisnalar kapsamında kabul edilmesi mümkün olmadığından, incelenen hükümler Anayasanın 104. maddesinin onyedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırıdır (geniş açıklama için bkz. 30/12/2020 tarihli ve E.2019/71, K.2020/82 sayılı karara ilişkin karşıoy gerekçem).

Aynı şekilde, yukarıda açıklandığı üzere bağlı kuruluş olan Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğü Anayasanın 106. maddesinin son fıkrasında geçen “bakanlık” kavramı kapsamında değerlendirilemeyeceği gibi yurtdışı teşkilâtının kurulması bakanlıklar için bile Anayasanın söz konusu hükmünde tahdidî olarak sayılan konular arasında yer almadığı ve kanunla düzenlenmesi gerektiği için 481., 483., 485. ve 488. maddelerin incelenen hükümleri bu yönden de Anayasanın 104. maddesinin onyedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırıdır (bkz. 12/6/2020 tarihli ve E.2019/105, K.2020/30 sayılı; 13/10/2021 tarihli ve E.2018/133, K.2021/70 sayılı kararlara ilişkin karşıoy gerekçelerim).

Diğer taraftan, adı geçen Başkanlıkların kamu tüzelkişiliğine sahip olmasından dolayı Anayasanın 123. maddesinin son fıkrasında belirtilen istisna kapsamında olduğu ve anılan fıkradaki “kurulur” ibaresinin tüzelkişiliğın organları ile görev ve yetkilerinin, ayrıca teşkilât yapısı içindeki kadrolara yapılan atamalara ilişkin hususların da CBK ile düzenlenmesine imkân verdiği yönündeki çoğunluk görüşüne daha önceki karşıoy gerekçelerimde de ayrıntılı olarak açıkladığım üzere katılmak mümkün değildir (bkz. 12/6/2020 tarihli ve E.2019/105, K.2020/30 sayılı; 15/10/2020 tarihli ve E.2018/124, K.2020/56 sayılı kararlara ilişkin karşıoy gerekçelerim).

Anayasanın 128. maddesi uyarınca memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri ile görev ve yetkilerinin, hakları ve yükümlülüklerinin, aylık ve ödeneklerinin ve diğer özlük işlerinin yanında atanmalarının da kanunla düzenlenmesi gerektiğinden 104. maddenin onyedinci fıkrasının üçüncü cümlesine göre CBK ile düzenlenmesi mümkün değildir (geniş açıklama için bkz. 23/1/2020 tarihli ve E.2019/78, K.2020/6 sayılı karara ilişkin karşıoy gerekçem). Bu itibarla, geçici 1. madde de Anayasanın bu hükmüne aykırıdır.

Sonuç olarak, yukarıda açıklanan sebeplerle, mezkûr kuralların konu bakımından yetki yönünden Anayasanın 104. maddesinin onyedinci fıkrasına aykırı olduğu ve iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluğun bunlara ilişkin red kararlarına karşıyım.

2. Çoğunluğun, CBK'nın 483. maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki “...ve yurtdışı...” ibaresi ile 485. maddesinin içerik yönünden Anayasaya aykırı olmadığı sonucuna ulaşırken yer verdiği gerekçelere (§§ 56, 63) yukarıda kısaca belirttiğim ve konuya ilişkin önceki karşıoy

gerekçelerimde ayrıntılı olarak açıkladığım sebeplerle katılmamakla birlikte, anılan kuralların Anayasaya aykırı olmadığı görüşüne ve iptal talebinin reddi sonucuna, 15/10/2020 tarihli ve E.2018/124, K.2020/56 sayılı karara ilişkin farklı gerekçemdeki açıklamalar doğrultusunda farklı gerekçeyle katılıyorum (bkz. anılan farklı gerekçenin (2) numaralı paragrafındaki açıklamalar).

Üye

M. Emin KUZ

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Mahkememiz çoğunluğunun 4/2/2019 tarihli ve (30) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 18. maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan "...merkez ve taşra..." ibaresinin "...merkez, taşra ve yurtdışı..." şeklinde değiştirilmesinde bulunan "...ve yurtdışı..." ibaresinin ve Geçici 1. maddesinin ikinci fıkrasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin reddine ilişkin kararına katılmamaktayım.

2. İptali gerektiği kanaatinde olduğum dava konusu "ve yurtdışı" ibaresinin yer aldığı (3) numaralı fıkra şu şekildedir: "*Genel Müdür, merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir*". Görüldüğü gibi esasında fıkroda sadece yurtdışı teşkilatı kurma değil aynı zamanda kamu görevlisinin görev ve yetkileri de düzenlenmektedir.

3. Kamu personelinin görev ve yetkileri yürütme yetkisi bağlamında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenebilecek konular arasında yer alsın ve Anayasa'nın 104. maddesinin onyedinci fıkrasının ikinci cümlesi bağlamında yasak alanda bir düzenleme içermese dahi "görev ve yetki"lerin Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken konulardan birisi olduğu noktasında kuşku bulunmamaktadır.

4. Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasında "*Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir*" şeklide bir kurala yer verilmektedir. Bu hüküm gereğince dava konusu kuralda yurtdışı teşkilatındaki görev ve yetkilerle ilgili düzenlemelerin Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrası gereğince münhasıran kanunla yapılması gerekmektedir.

5. Bu nedenle dava konusu ibarenin Anayasanın 104. maddesinin onyedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırılıktan dolayı konu bakımından yetki yönü ile iptali gerekmektedir.

6. İkinci olarak (30) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Geçici 1. maddesinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda "Sağlık Başdenetçisi", "Sağlık Denetçisi" ve "Sağlık Denetçi Yardımcısı" kadrolarında bulunanların kadro dereceleriyle

Esas Sayısı : 2019/38

Karar Sayısı : 2022/148

durumlarına uygun “Başmüfettiş”, “Müfettiş” ve “Müfettiş Yardımcısı” kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılacağı ve bunların “Sağlık Başdenetçisi”, “Sağlık Denetçisi” ve “Sağlık Denetçi Yardımcısı” kadrolarında geçirdikleri sürelerin “Başmüfettiş”, “Müfettiş” ve “Müfettiş Yardımcısı” kadrolarında geçmiş sayılacağı hükmüne yer verilmiştir.

7. Görüldüğü gibi esasında dava konusu kuralla kamu görevlilerinin hem kadroları hem de atanmasına ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır. Bu nedenle Geçici 1. maddenin de niteliği itibarıyla hem yürütme yetkisine girmeyen kadro gibi bir konuda düzenleme yapması nedeniyle hem de Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrası bağlamında münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken bir konuyu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlemesinden hareketle Anayasanın 104. maddesinin onyedinci fıkrasının birinci ve üçüncü cümlelerine aykırılıktan dolayı konu bakımından yetki yönü ile iptali gerekmektedir.

Üye

Yusuf Şevki
HAKYEMEZ

KARŞI OY GEREKÇESİ

4/2/2019 tarih 30 numaralı Bakanlıklara bağlı ilgili ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kurum ve kuruluşların teşkilatı hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile genel kadro ve usulü hakkında Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde değişiklik yapılmasına dair Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin 18. Maddesiyle (4) numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 481. Maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan “... merkez ve taşra...” ibaresinin “... merkez, taşra ve yurtdışı...” şeklinde değiştirilmesinde bulunan “...ve yurtdışı...” ibaresinin iptal talebinin yetki yönünden reddine karar verilmiştir. Aşağıda belirttiğim gerekçelerle saygın çoğunluğun görüşüne katılmadım.

4/2/2019 tarih 30 numaralı Bakanlıklara bağlı ilgili ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kurum ve kuruluşların teşkilatı hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile genel kadro ve usulü hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde değişiklik yapılmasına dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. Maddesiyle (4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 21. Maddesiyle kararnamenin 485. Maddesinin içerik itibarıyla Anayasaya aykırı olmadığına karar verilmiştir. Belirttiğim gerekçelerle kuralın içerik yönüyle Anayasaya aykırı olması nedeniyle sayın çoğunluğun görüşüne katılmadım.

4 numaralı CBK'nın 478 ve 488 maddeleri arasında Tapu kadastro genel müdürlüğü düzenlenmiştir. 1 ve 2. Fıkralarda genel müdürlüğün merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluştuğu ifade edilmiş devam eden maddelerle merkez teşkilatını hizmet birimlerini görevleri ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Temel ilkeler konmadan yeterli çerçeve çizmeden belirsiz bir alan idarenin düzenlenmesine bırakılmıştır. Dava konusu kural ile Cumhurbaşkanının CBK ile düzenlemesi gereken konulardaki yetkisini idareye devretmiştir. Bu sebeple dava konusu kural Anayasanın 106. Maddesinin 11. Fıkrasına aykırıdır ve iptali gerekir.

Üye

Selahaddin
MENTEŞ

KARŞI OY

1. 4/2/2019 tarihli ve (30) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 18. maddesi ile (4) numaralı CBK'nın 481. maddesinin (3) numaralı fıkrasına ilişkin değişikliğe konu "...ve yurtdışı..." şeklindeki davaya konu ibarenin "konu bakımından yetki yönünden" Anayasa'ya aykırı olmadığına dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

2. Dava konusu ibarenin de yer aldığı (3) numaralı fıkrada Tapu Kadastro Genel Müdürünün, merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkili olduğu belirtilmiştir. Dava konusu kural bu fıkrada yer alan "...ve yurtdışı..." ibaresidir.

3. Anayasa'nın 128. maddesinde Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği ifade edilmiş; memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

4. Anayasa'nın 128. maddesine göre memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülüklerinin kanunla düzenlenmesi gerekmekte olup kuralla Tapu Kadastro Genel Müdürünün görev ve yetkilerine yönelik bir düzenleme öngörülmektedir.

5. Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine göre "Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz."

6. Bu itibarla Anayasa'nın 128. maddesi uyarınca münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken görev ve yetkilerle ilgili bir konuda düzenleme yapan kuralın Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı olduğu ve iptali gerektiği kanaati ile iptal talebinin reddine dair çoğunluk görüşüne iştirak edilmemiştir.

7. (30) numaralı CBK'nın Geçici 1. maddesinin "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumunda "Sağlık Başdenetçisi", "Sağlık Denetçisi" ve "Sağlık Denetçi Yardımcısı" kadrolarında bulunanlar, kadro dereceleriyle durumlarına uygun "Başmüfettiş", "Müfettiş" ve "Müfettiş Yardımcısı" kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bunların "Sağlık Başdenetçisi", "Sağlık Denetçisi" ve "Sağlık Denetçi Yardımcısı" kadrolarında geçirdikleri süreler, "Başmüfettiş", "Müfettiş" ve "Müfettiş Yardımcısı" kadrolarında geçmiş sayılır." şeklindeki davaya konu ikinci fıkrasının "konu bakımından yetki yönünden" Anayasa'ya aykırı olmadığına dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

8. (4) numaralı CBK'nın Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu (Kurum) ile ilgili 518. maddesinde sağlık denetçileri ve denetçi yardımcıları istihdam edilmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmekte iken (30) numaralı CBK'nın 26. maddesinin (ç) bendi ile anılan maddenin başlığı ile maddede değişiklik yapılarak uzman ve müfettiş istihdamı şeklinde ve maddede yer alan "sağlık denetçileri ve denetçi yardımcıları" ibaresi de "müfettiş ve müfettiş yardımcıları" şeklinde değiştirilmiştir.

9. Yapılan değişiklikle Kurumda sağlık denetçisi ve denetçi yardımcısı istihdamına son verilerek, müfettiş ve müfettiş yardımcısı istihdam edilmesi öngörülmüştür.

10. (4) numaralı CBK'nın 506. maddesinde Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu'nun Sağlık Bakanlığına bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurum olduğu belirtilmiştir. Dava konusu kurulla da halihazırda Kurumda "Sağlık Başdenetçisi", "Sağlık Denetçisi" ve "Sağlık Denetçi Yardımcısı" kadrolarında bulunanların kadro dereceleriyle durumlarına uygun "Başmüfettiş", "Müfettiş" ve "Müfettiş Yardımcısı" kadrolarına başkaca bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılacağı, önceki görevlerinde geçirmiş oldukları sürelerin yeni kadrolarında geçmiş sayılacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla kuralda kadro değişikliğinden kaynaklanan atama ve özlük hakları düzenlenmektedir.

11. Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasında "*Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.*" hükmüne yer verilerek memurlar ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri ve atanmalarına ilişkin hususların münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülmüştür.

12. Kural daha önce sağlık denetçisi kadrosunda görev yapanların sağlık müfettişi kadrosuna atanmasını öngörmektedir. Dolayısıyla kamu görevlilerinin bir kadrodan başka bir kadroya atanması ise Anayasa'nın 128. maddesi uyarınca münhasıran kanunla düzenlenmesi gerekmektedir.

13. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı olduğu ve iptali gerektiği kanaati ile iptal talebinin reddine dair çoğunluk görüşüne iştirak edilmemiştir.

Üye

Kenan YAŞAR